

Veliki projekt Hrvatske zaklade za znanost 450 maturanata iz Osijeka pomaže u istraživanju stresa

Stručnjaci iz Instituta za društvena istraživanja iz Zagreba istražuju problem stresa kod učenika trećih i četvrtih razreda u pet osječkih srednjih škola: Ekonomskoj i upravnoj, Prvoj gimnaziji, Medicinskoj školi, Drugoj gimnaziji i Graditeljsko-geodetskoj školi. Riječ je o znanstveno-istraživačkom projektu Hrvatske zaklade za znanost Modernizacijski stres, mladi i migracije, koji se provodi u četiri najveća hrvatska grada. "U projekt su uključeni učenici iz 27 strukovnih škola i gimnazija u Hrvatskoj. Cilj je razvoj novog teoretsko-analičkog i metodološkog koncepta za istraživanje kulturnih promjena, stresa te migracija kod mladih" - kaže voditeljica projekta antropologinja dr. sc. Irena Martinović Klarić. Prva faza uključuje etnografsko istraživanje koje u svakoj školi čine po dvije fokus grupe od osam učenika trećih razreda, intervju s nekoliko učenika te ravnateljem ili ravnateljicom. "Raspravljaju se teme iz svakodnevnog života mladih, kao što su obrazovanje, zapošljavanje, obitelj, zdravlje, planovi za buduć-

nost, slobodno vrijeme, poželjna migracijska odredišta, društvena participacija i podrška" - objašnjava naša sugovornica. Druga faza istraživanja sastoji se od ankete o stavovima i vrijednostima 30 učenika četvrtih razreda, vezanim uz srodnu problematiku kao u prvoj fazi, a u odabranim osječkim školama provodit će se u listopadu 2014. U trećoj fazi sudjelovat će oko 90 maturanata iz svake škole, dakle 450 maturanata iz Osijeka. Ova faza sastoji se od upitnika, davanja uzoraka sline i biometrijskih mjerenja. "Tako ćemo dobiti uvid u demografske i zdravstvene pokazatelje, ponašanje učenika u svakodnevnom životu te razinu stresa i strategija suočavanja sa stresom. Učenici će pripremiti uzorke sline kod kuće prema jednostavnim uputama, a ona će se koristiti za laboratorijsko određivanje razine hormona stresa. Biometrijska mjerenja uključivat će mjerenje visine, težine, opsega struka i bokova, krvnog tlaka, broja otkucaja srca i EKG-a", objašnjava dr. sc. Martinović Klarić. **V.Latinović ■**

ukratko

Važna obavijest Porezne uprave

Porezna uprava Ministarstva financija uputila je građanima važnu sigurnosnu obavijest. "Primijećeno je da se šalju poruke e-pošte s adresa: info@porezna-uprava.hr, informacije@porezna-uprava.hr i admin@porezna-uprava.hr. Ovim putem Vas obavještavamo da se radi o krivotvorenoj adresi e-pošte. Takvu primljenu poruku potrebno je odmah ukloniti sa svog računala bez otvaranja sadržaja", ističu u Poreznoj upravi. (E.S.)



Otvorena A1

Nakon što su se stotine vozača pobunili zbog prometnog kaosa u Lici, konačno su završeni radovi u tunelu Grič te je otvorena dionica autoceste A1 između čvorova Otočac i Gornja Ploča, u oba smjera. U dane 28. i 29. svibnja neće biti radova na toj dionici, iako je bilo najavljeno, pa se neće zatvarati dionice autoceste, poručuju iz HAK-a. (E.S.)

JAVNI SKUP

ZG Pride 14. lipnja

U subotu, 14. lipnja, u Zagrebu će se održati Povorka ponosa LGBTIQ osoba i obitelj Zagreb Pride 2014. Bit će to 13. Zagreb Pride i početak će u 14 sati na Trgu žrtava fašizma te će proći središnjim zagrebačkim ulicama i završiti javnim skupom i koncertom u parku Zrinjevac, a održat će se pod sloganom 'Na pravoj strani povijesti'. Njezina ovogodišnja tema jest solidarnost u borbi za jednakopravnost i dostojanstvo svih ljudi u RH. "Biti na pravoj strani povijesti znači biti na strani svih potlačenih, obespravljenih, nevidljivih i nadglasanih. Biti na pravoj strani povijesti znači biti na margini danas, u otporu sutra, a u slobodi vječno" - navodi Organizacijski odbor Povorka ponosa svaki ponedjeljak, kao i u Tjednu ponosa, koji prethodi Povorcima, svakodnevno prikupljati potrebnu pomoć za stradale u poplavama koje su pogodile Hrvatsku, Srbiju i Bosnu i Hercegovinu. (E.S.) ■



ISTRAŽIVANJE o potrošnji droga u Europi TEST KANALIZACIJE otkrio da u Zagrebu najčešće koriste MDMA i marihuanu

Eduard SOUDIL

Analizirali su se biomarkeri kokaina, amfetamina, ecstasyja, metamfetamina i marihuane

U Zagrebu je uočen značajan porast stope potrošnje droge MDMA-a i marihuane u 2013. u odnosu na 2011. godinu - objavio je ugledni časopis Addiction, na temelju rezultata temeljenih na analizi otpadnih voda.

Uzorkovanje u ožujku 2013. godine obuhvatilo je 42 grada u 21 zemlji, a među njima je bio i glavni grad Hrvatske te je to ujedno bilo najveće europsko istraživanje zloporabe ilegalnih droga na temelju analize komunalnih otpadnih voda.

Istraživanje je uključivalo analizu odabranih urinarnih biomarkera kokaina, amfetamina, ecstasyja, metamfetamina i marihuane u neobrađenoj komunal-

noj otpadnoj vodi. Prema objavljenim rezultatima za već navedeno povećanje potrošnje MDMA i marihuane, uočeno je da je prosječna stopa potrošnje svih pet istraživanih droga u Zagrebu niža od prosječne stope potrošnje svih gradova uključenih u istraživanje. Stopa potrošnje kokaina u Zagrebu znatno je niža nego u zapadnoeuropskim gradovima, ali pokazuje trend porasta u odnosu na 2011. godinu. Potrošnja metamfetamina neravnomjerno je raspoređena, a prednjače gradovi istočne Njemačke, sjeverne Europe, Slovačke i Češke. Potrošnja metamfetamina u tim gradovima višestruko je viša nego u većini ostalih gradova, a u Zagrebu je, za sada, vrlo niska, ističu dr. sc. Senka Terzić i dr. sc. Marijan Ahel, s Instituta Ruđer Bošković, koji je sudjelovao u istraživanju s još 21 europskom znanstvenom institucijom.

Objavljena studija predstavlja značajan korak u daljnjoj afirmaciji analize otpadnih voda kao komplementarnog izvora podataka za proučavanje problema ovisnosti o drogama. Konvencionalne metode koje su do sada upotrebljavane kao podloga za



SENKA TERZIC

Laboratorij za analitiku i biogeokemiju organskih spojeva

Stopa potrošnje istraživanih droga u Zagrebu niža od prosječne stope u ostalim gradovima

donošenje nacionalne politike o prevenciji droga temelje se na podacima o zapljenama, broju liječenih ovisnika te nacionalnim upitnicima o navikama u potrošnji droga. Za razliku od podataka dobivenih anketama, koji podliježu subjektivnosti ispitanika, mjerenja u otpadnim vodama predstavljaju objektivna, izravno usporediva kemijska mjerenja. Kako se projekt bude širio Europom za očekivati je da će uzorci otpadnih voda biti uzeti i u drugim hrvatskim gradovima. No, uz manja odstupanja rezultati će, za očekivati je, biti vrlo slični. Hrvatska je mala zemlja te regionalne navike nemaju toliko mnogo utjecaja kada je riječ o konzumaciji određenog tipa droge. Uzmemo li u obzir sve rašireniju neimaštinu, jasno je da su većini koji drogu konzumiraju dostupne one jeftinije. Upravo je to jedan od razloga zbog kojega upotreba kokaina, kao jedne od najskupljih droga, nije toliko raširena. ■



Protokol o zaštiti od vrućina

S obzirom na to da se u Hrvatskoj očekuju toplinski valovi i zdravstveni problemi izazvani vrućinom, Ministarstvo zdravlja izdalo je Protokol o postupanju i preporuke za zaštitu od vrućina. Na temelju analize dnevnih i noćnih temperatura u tom razdoblju Državni hidrometeorološki zavod prognozira približavanje toplinskoga vala i može dati orijentacijske dugeoročne prognoze za tri mjeseca unaprijed. Također, u navedenom razdoblju stalno će pratiti temperature te u slučaju kada postoje 70% vjerojatnosti da temperatura prijeđe prag od 35 Celzijevih

stupnjeva, obavijest o tome prosljeđit će Ministarstvu zdravlja i Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. Preko mreže Zavoda za javno zdravstvo obavještavaju se referentni centri Ministarstva zdravlja za zaštitu starijih osoba, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo socijalne politike i mladih te druge institucije koje se skrbu o zdravlju. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta pozvalo je sve dječje vrtiće, osnovne i srednje škole, kao i visoka učilišta i druge institucije da svim svojim korisnicima prosljeđe informaciju o Protokolu. (E.S.) ■

Glas Slavonije

pretplata i reklamacije

031/223 140

e-mail: pretplata@glas-slavonije.hr